

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 16/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 44 och 48 kap. i strafflagen, 58 § i naturvårdslagen och 20 § i miljöskyddslagen

Till lagutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 oktober 2010 en proposition med förslag till lagar om ändring av 44 och 48 kap. i strafflagen, 58 § i naturvårdslagen och 20 § i miljöskyddslagen (RP 157/2010 rd) till lagutskottet för beredning och bestämde samtidigt att miljöutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till lagutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningssekreterare Sami Kiriakos, justitieministeriet
- enhetschef Petri Ahlroth, Finlands miljöcentral.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av miljöministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Genom propositionen vill regeringen sätta i kraft direktivet om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser (miljöbrottsdirektivet) och kriminalisera gärningar som strider mot förordningen om tvätt- och rengöringsmedel som miljöförstöring och mot förordningen om ämnen som bryter ner ozonskiktet. Vidare ska gärningar som strider mot den s.k. CITES-förordningen bli straffbara som naturskyddsbrott. Den i sak största ändringen är att bestämmelserna om juridiska personers straffansvar också blir tillämpliga på straffbar användning av kärnenergi, brott mot bestämmelserna om explosiva varor och ovarsam hantering av farliga ämnen.

Straffbarheten enligt lagstiftningen i Finland uppfyller så vitt utskottet kan se kraven i miljöbrottsdirektivet. Men den behöver kompletteras

när det gäller juridiska personers straffansvar. Utom att gärningar som i speciallagar föreskrivs vara straffbara enligt CITES-förordningen (dvs. att inneha, fånga, skada, döda eller saluföra skyddade arter av vilda djur och växter) kommer grövre gärningsformer att vara straffbara som naturskyddsbrott enligt strafflagen. Ändringen är viktig, trots att den olagliga handeln är ett mindre problem i Finland än i många andra länder, om den globalt sett hotar mångfalden i naturen. Utskottet anser att ändringarna är nödvändiga och lämpliga.

Det är viktigt att straffrätten utvecklas i en riktning som tar större hänsyn till miljövärden samtidigt som den egentliga materiella naturskyddslagstiftningen breddas och fördjupas. Den straffrättsliga lagstiftningen bör stödja den materiella lagstiftningen. På senare år har lag-

MiUU 16/2010 rd — RP 157/2010 rd

stiftningen om miljöbrott förändrats radikalt också för att EU-lagstiftningen har harmoniserat EU-ländernas miljölagstiftning. Det är motiverat med harmonisering på den inre marknaden eftersom många miljöbrott begås för ekonomisk vinning. Om lagstiftningen inte är i balans kan det leda till att företag med lagstridig verksamhet förläggs till länder där miljö- och strafflagstiftningen är outvecklade. Juridiska personers

straffansvar är också i princip ett effektivare verktyg än fysiska personers straffansvar med tanke på den förebyggande effekten.

Utlåtande

Miljöutskottet anser

att lagutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 15 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Susanna Huovinen /sd
vordf. Pentti Tiusanen /vänst
medl. Timo Heinonen /saml
Rakel Hiltunen /sd
Timo Juurikkala /gröna
Tanja Karpela /cent
Antti Kaikkonen /cent

Timo Kaunisto /cent
Merja Kuusisto /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Sanna Perkiö /saml
Janne Seurujärvi /cent
Pauliina Viitamies /sd
Anne-Mari Virolainen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.